

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma:

Kfv.II.37.420/2022/6.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Szilas Judit előadó bíró
Dr. Bögös Fruzsina bíró
Dr. Figula Ildikó bíró
Dr. Kovács András bíró

A felperes:

... Törvényszék
(cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Asztalos Dóra Ügyvédi Iroda
Dr. Asztalos Dóra ügyvéd
(cím2)

Az alperes:

Közbeszerzési Hatóság
Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)

Az alperes képviselője:

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka kamarai jogtanácsos

A per tárgya:

közbeszerzési ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék

103.K.702.638/2021/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.638/2021/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja;

- a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 150.000 (százötvenezer) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 80.000 (nyolcvanezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2020. november 4-én a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint nyílt közbeszerzési eljárást indított „a ... Törvényszék és a ... Járásbíróság épületeiben vagyonvédelmi, porta-, és őrszolgálati feladatok ellátása vállalkozási szerződés keretében 2021. január 1. napjától 2022. december 31-ig terjedő időszakra” elnevezésű szolgáltatás megrendelés tárgyában. Az ajánlati felhívás a Közbeszerzési Értesítőben 19622/2020. iktatószámú hirdetménnyel jelent meg. Az ajánlati felhívás (a továbbiakban: felhívás) műszaki leírása részletesen rögzítette a teljesítéssel szembeni követelményeket, az eljárás becsült értéke 46.500.000 forint volt.

[2] Az ajánlattételi határidőre öt ajánlat érkezett, melyek között szerepelt az S. Zrt. (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) ajánlata 1.975 Ft/óra, a T. Zrt. (a továbbiakban: T. Zrt.) 2.145 Ft/óra, a V. Kft. (a továbbiakban: kérelmező): 1.766 Ft/óra összegben és a N. Kft 2.030 Ft/óra alap vagyonvédelmi és portaszolgálati díj/nettó egységárral. A felperes előbb a kérelmezőt hívta fel árándokolás benyújtására, majd a Kbt. 72. § (5) bekezdése alapján valamennyi ajánlattevőt az árajánlatát megalapozó adatokra vonatkozó részletes tájékoztatásra hívta fel.

[3] Az alperes 2020. december 17. napján kelt D.383/2020. számú ügyben hozott határozata és a Közbeszerzési Hatóság által vezetett nyilvántartás szerint a nyertes ajánlattevő 2021. január 6-tól 2021. április 5-ig kizárt ajánlattevőként nem vehetett részt közbeszerzési eljárásban.

[4] A felperes 2020. december 17-én készítette el és küldte meg az eljárást lezáró összegezését, amelyben elsőként a nyertes ajánlattevőt, a második legkedvezőbb ajánlatot tevőként a N. Kft.-t jelölte meg. A kérelmező ajánlatát a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánította arra hivatkozással, hogy az általa közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés a megadott áron vagy költséggel teljesíthető, az ajánlati ár aggályos, alultervezett.

[5] A felperes az összegezés megküldését követően a nyertes ajánlattevőt a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján a kizáró okok és az alkalmassági követelmények igazolásának 3 napon belüli benyújtására hívta fel.

[6] A kérelmező 2020. december 22-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, állítva, hogy az összegezés sérti a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdését, 69. § (1)-(2), (4), (6) bekezdését, 72. § (1) bekezdését és 79. § (1) bekezdését. Az ajánlata érvénytelenségének, továbbá az ajánlatkérő összegezésének indokolását egyaránt elégtelennek tartotta. Álláspontja szerint jogsértő az is, hogy az ajánlatkérő csak az összegező döntést követően hívta fel a nyertes ajánlattevőt az előírt igazolások benyújtására. Az eljárás során továbbá csak őt hívta fel árándokolásra, a többi ajánlattevőtől pusztán adatokat kért be ezzel összefüggésben.

[7] A felperes a 2020. december 28-án adott válaszában a kérelmezőt arról tájékoztatta, hogy adminisztratív okokból eljárási hibát vétett azzal, hogy az összegezés megküldését követően hívta fel a legkedvezőbb ajánlattevőt a hiányzó igazolások és

alkalmassági követelmények benyújtására, ezért a lezárt bírálati szakaszból visszalép az eljárás bírálati szakaszába, ismét elvégzi az ajánlatok értékelését és ezt követően hoz döntést, amelyről haladéktalanul értesíti.

[8] A felperes módosított összegezését 2021. január 4. napján küldte meg az ajánlattevők részére, amelyben az értékelés sorrendje nem módosult. A nyertes ajánlattevő és a T. Zrt. esetén egyaránt azt rögzítette, hogy az ajánlat az ajánlati felhívásban, a közbeszerzési dokumentumban, valamint a jogszabályban meghatározott feltételeknek teljes mértékben megfelel, az előzetes értékelés alapján a szerződés teljesítésére alkalmas, kizáró okok nem állnak fenn. A kérelmező ajánlati árát aggályosnak, alultervezettnek tartva az ajánlatát a Kbt. 72. § (3) bekezdésére figyelemmel érvénytelenné nyilvánította, amelyről a kérelmezőt külön is tájékoztatta.

[9] A kérelmező 2021. január 6-án – két kérelmi elemet megjelölve – a felperes eljárását és döntését sérelmezve az alperesnél jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amellyel összefüggésben az alperes hiánypótlásra hívta fel.

[10] A kérelmező jogorvoslati kérelmében állította, hogy felperes megsértette a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdését, mert kizárólag tőle kért árindokolást, a többi ajánlattevőt csak részleges adatközlésre hívta fel, annak ellenére, hogy mindegyik ajánlati árat vizsgálnia kellett volna, ezzel nem biztosította a verseny tisztaságát, az esélyegyenlőséget, az egyenlő bánásmódot és megsértette a Kbt. 72. § (1) bekezdését is.

[11] Az ajánlattevő az ajánlatok teljes körű és maradéktalan elbírálása nélkül hirdetett nyertest és nem állapította meg, hogy mely ajánlatok esetében állnak fenn kizáró okok, ezzel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit megsértette. A felperes nem hívta fel a legjobb ajánlatot benyújtó ajánlattevőt a döntéshozatal és eredményhirdetés előtt a szükséges igazolások és nyilatkozatok benyújtására, valamint a második helyezettnek megjelölt ajánlattevőt az elérhető dokumentumok és az összegezések szerint egyáltalán nem hívta fel az alkalmasságát és a kizáró okok hiányát igazoló dokumentumok benyújtására, mellyel a Kbt. 69. § (4) és (6) bekezdése is sérült.

[12] Az ajánlatkérő megsértette továbbá a Kbt. 73. § és 79. § (1) bekezdését, mert összegezésében nem tájékoztatta ajánlata érvénytelenségének valós okairól, és az érvénytelenségről szóló tájékoztatásban sem jelölte meg teljes körűen és egyértelműen az ajánlata érvénytelenségének okait.

[13] Állította, hogy a felperesi ajánlatkérő nem végezte el maradéktalanul az ajánlatok bírálatát és nem ellenőrizte, illetőleg a módosított összegezése előtt nem ismételte meg ellenőrzését annak, hogy valamely ajánlattevő esetén a kizáró ok fennáll-e. Megjegyezte, hogy a T. Zrt. a nyilvántartásban kizáró ok hatálya alatt áll, és az eljárásban nyertesként hirdetett nyertes ajánlattevő 2020. január 6. napjától szintén szerepel a Közbeszerzési Hatóság által 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti kizáró ok hatálya alá tartozó gazdasági szereplőkről vezetett nyilvántartásban.

[14] Kérte a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján a jogsértés megtörténtének megállapítását, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján az ajánlatkérő eljárásban végrehajtott jogsértő cselekményei megsemmisítését, az ajánlatkérő jogszabályoknak megfelelő teljes körű értékelés, bírálat elvégzésére kötelezését, az ajánlata érvényességének megállapítását és az arra vonatkozó érvénytelenség jogsértő voltának megállapítását.

[15] A közbeszerzési eljárás iratai az EKR-rendszerbe 2021. január 25-én kerültek feltöltésre.

[16] Az alperes 2021. február 18-án kelt D.7/15/2021. számú határozatában az első kérelmi elemben foglaltaknak helyt adva megállapította, hogy a felperes megsértette a Kbt.

69. § (1) bekezdését, a harmadik kérelmi esetében pedig a Kbt. 79. § (1) bekezdését, ezért megsemmisítette a felperes 2021. január 4. napján kelt módosított összegezését és az azt követő valamennyi döntését. A második kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette. A felperessel szemben 2.500.000 forint bírságot szabott ki.

[17] Indokolásában elsőként a felperesnek az eljárás során a jogorvoslati kérelem visszautasítására, elkésettségére és az ügyfélképeség hiányára vonatkozóan előterjesztett észrevételeit vizsgálta meg. Leszögezte, hogy a hiánypótlást követően a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) és e) pont szerinti feltételek teljesültek, mivel a kérelmező az általa kifogásolt jogsértő cselekményeket, a megsértett jogszabályi rendelkezéseket megjelölte és kérelme tartalmazta a döntésre irányuló határozott kérelmet is. Az első kérelmi elemben a Kbt. 69. § (1)-(2), (4) és (6) bekezdéseit megjelölve azt sérelmezte, hogy a nyertes ajánlat érvényessége nem lett volna megállapítható, az ajánlatkérő vizsgálata nem volt jogszerű. A döntésre irányuló indítvány is megállapítható volt, mivel a módosított összegezés megsemmisítését kérte, tekintettel arra, hogy az eredeti összegezés helyébe a módosított összegezés lépett. A kérelem tartalma alapján tehát a jogsértések a Kbt. rendelkezéseivel együtt azonosíthatóak voltak, ezért visszautasításnak nem volt helye.

[18] Miután a kérelmező tette a legkedvezőbb ajánlatot és a harmadik kérelmi elem szerint a jogorvoslati kérelmében az ajánlata érvénytelensége megállapítását is sérelmezte, továbbá annak kedvező elbírálása esetén lehetősége lett volna a szerződés elnyerésére, ezért ügyfélképesége az első kérelmi elem esetén is megállapítható. A kérelmező érdeksérrelme és az első kérelmi elemben a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességének vitatása között fennáll az ok-okozati összefüggés, mert az a kérdés, hogy az ajánlatkérő jogszerűen bírálja-e el a nyertes ajánlatát, vizsgálja-e a kizáró ok hatálya alatt állását, a kérelmező jogos érdekét közvetlenül érinti. Mindezek alapján leszögezte, hogy a kérelmező ügyfélképesége a Kbt. 148. § (2) bekezdése alapján valamennyi kérelmi elem esetén fennáll.

[19] Alaptalannak tartotta a kérelmező árindokoláskéréssel összefüggő kérelmi része elkésettségét, figyelemmel arra, hogy a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja alapján a jogorvoslati kérelem benyújtására az ajánlatkérői válasz megküldésének időpontja irányadó, ezért a 2020. december 28. napján adott ajánlatkérői válaszhoz képest a 2021. január 6. napján előterjesztett jogorvoslati kérelem nem késett el.

[20] Hangsúlyozta, hogy a jogorvoslati kérelem a tartalma alapján lényegében három kérelmi elemre különíthető el. Az első kérelmi elem szerint a kérelmező mindkét összegezésben foglaltakat támadta, kifejezetten a nyertes ajánlattevő igazolások felhívására történő elmulasztását, valamint a módosított összegezésben a nyertes ajánlat érvényessé nyilvánítását vitatta annak okán, hogy a nyertes ajánlattevő kizáró ok hatálya alatt áll. A második kérelmi elem kapcsán az árindokolás kérésre való felhívások jogszerűségét vitatta, megjelölve a Kbt. 72. § (1) bekezdését, valamint alapvető jogsérelmet, a harmadik kérelmi elemben pedig a saját ajánlatának érvénytelenségét támadta, mivel – álláspontja szerint – az ajánlatkérő téves alapokon állapította meg, hogy az ajánlata az árindokolás meg nem felelősége miatt érvénytelen.

[21] Az első kérelmi elem tekintetében a Kbt. 69. § (1)-(2), (4) és (6) bekezdéseiben foglaltakat felhívva leszögezte, hogy az elektronikus rendszerben fellelhető iratok között sem a nyertes ajánlatában, sem a felhívást követően benyújtott nyilatkozataiban nem találhatók a kizáró okok fenn nem állására vonatkozó dokumentumok. Benyújtásra kerültek az ajánlatban a műszaki, szakmai alkalmasságok igazolásáról szóló, az alvállalkozókra vonatkozó, valamint egyéb általános tartalmú nyilatkozatok, azonban a kizáró okok fenn nem állását tartalmazó nyilatkozatok sem az ajánlatokban, sem az igazolások benyújtására történt felhívást követően nem álltak rendelkezésre. A felperes ennek ellenére állapította meg, hogy a nyertes ajánlattevővel szemben kizáró okok nem állnak fenn.

[22] Első összegezését követően adminisztrációs hibára hivatkozva felhívta ugyan a nyertes ajánlattevőt ennek igazolására, azonban a Döntőbizottság 2020. december 17-én véglegessé vált határozata alapján a nyertes ajánlattevő kizáró ok hatálya alatt állt. A felperes ezzel megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését, mert nem járt el körültekintően és nem vizsgálta meg, hogy az ajánlat így megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. A Kbt. 69. § (4) bekezdésében foglaltaknak eleget tett, mivel az összegezését követően ugyan, de a módosított összegezést megelőzően felhívta a nyertes ajánlattevőt az igazolások benyújtására, amelyre lehetősége volt. A Kbt. 69. § (6) bekezdése sem sérült, mert e rendelkezés nem kötelezően, csak lehetőségként rögzíti a második legkedvezőbb ajánlattevő felhívását a szükséges igazolások benyújtására.

[23] A második kérelem tekintetében kifejtette, hogy a minimális vagyonszármazási szolgáltatási rezsióradíj 2020. évi mértékéről szóló 150/2020. (IV. 24.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a 2020. évre vonatkozó, a személy- és vagyonszármazási, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló törvény szerinti minimális vagyonszármazási szolgáltatási rezsióradíj általános forgalmi adó nélküli legkisebb mértéke 2336 forint/óra, amelynél valamennyi ajánlattevő ára alacsonyabb volt, ezért az ajánlatkérőnek valamennyi ajánlattevőt fel kellett hívni árindokolásra. A felperes ha eltérő időpontban is, de ennek eleget tett és valamennyi ajánlattevő előterjesztette árindokolását, amely az elektronikus rendszerben fellelhető iratok alapján megállapítható volt. Tekintettel arra, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat az ajánlatkérő teljesítette, a kérelem érdemi vizsgálata okafogyottá vált, ezért e körben az eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján megszüntette. Utalt arra is, hogy e körben a Kbt. 2. § (1)-(3) bekezdéseiben meghatározott alapvető sérelmek sem voltak megállapíthatók.

[24] A harmadik kérelmi elem tekintetében a Kbt. 72. § (1)-(3) bekezdéseiben és 79. § (1) bekezdésében foglaltakat felhívva hangsúlyozta, hogy az árindokolás nem megfelelőségére alapított kérelem megalapozott, mert a módosított összegezés és a kérelmezőnek megküldött tájékoztatásban rögzített érvénytelenség indokai az általánosság szintjén maradtak. A felperesnek részletesen meg kellett volna adnia azokat az adatokat, amelyek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szerződés teljesítése szempontjából a kérelmező árindokolása nem megfelelő. Nem fejtette ki és nem részletezte az árindokolásból levont következtetéseit, azt nem vetette össze az alkalmazandó munkajogi szabályokkal, a felhívásban foglaltakkal. Nem adta indokát, hogy a kérelmező miért nem számolhat készenléti jellegű munkakörrel, és számítási hibára hivatkozott, ugyanakkor nem jelölte meg, hogy a kérelmező mely számítása hibás.

[25] Utalt arra, hogy a jogorvoslati eljárás során a felperes már részletesebben bemutatta a kérelmező árindokolásának hiányosságait, azonban ezen hivatkozások az érvénytelenségről szóló tájékoztatásban még nem jelentek meg és a számítási hibára vonatkozó állítását és annak pontos megjelölését a jogorvoslati eljárás során adott észrevételében sem fejtette ki. Mindezek alapján az ajánlattevő nem került abba a helyzetbe, hogy tudomást szerezzen az ajánlata orvosolhatatlan hibájáról és annak okairól, következményeiről, a magyarázat nem volt elégséges az árindokolás megfelelőségének megítéléséhez. Mindezek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[26] A megállapított jogsértések súlyosságára tekintettel jogkövetkezményként a bírság kiszabását tartotta indokoltnak és az eljárást lezáró döntés megsemmisítése mellett döntött, figyelemmel arra, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntésre befolyást gyakorolt és az csak így reparálható. A bírság megállapításánál figyelemmel volt a jogsértés súlyán kívül a

közbeszerzés becsült értékére. A felperes terhére értékelte a két jogsértés megállapítását, ugyanakkor mérlegelte, hogy módosított összegezésében több, korábban elkövetett eljárási hibát kiküszöbölt.

A kereseti kérelem és a védírat

[27] A felperes az alperes határozatával szemben előterjesztett keresetében elsődlegesen jogsértés hiányában a határozat megsemmisítését vagy hatályon kívül helyezését, másodlagosan a megváltoztatását és alaptalanság okán a bírság megsemmisítését vagy mérséklését kérte. Állította, hogy az alperes az eljárása során megsértette a Kbt. 3. § 16. pontját, 44. § (1), (3) bekezdéseit, 62. § (1) bekezdés a) pontját, 64. § (1)-(2) bekezdését, 69. § (1) bekezdését, 74. § (1) bekezdését, 79. § (1)-(2) bekezdését, 149. § (1) bekezdés d) és e) pontját, 150. § (1), (3) bekezdését, 160. § (1) bekezdését, 165. § (1) bekezdését, (2) bekezdés a) pontját, (3) bekezdés b) pontját, az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontját, 47. § (1) bekezdés a)-c) pontját, 62. § (2) bekezdését, 80. § (1) bekezdését, 81. § (1) bekezdését, a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 321/2015. Korm. r.) 8. § o) pontját, 17. § (1) bekezdését, az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 11. § (7) bekezdését, (8) bekezdés a)-b) pontját, (9) bekezdését, a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 45/2015. (XI. 2.) MVM rendelet (a továbbiakban: Díjrendelet) 3. § a)-b) pontját.

[28] Állította, hogy a jogorvoslati kérelem a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) és e) pontjának nem felelt meg, általános szintű megállapításokat tartalmaz, amely tartalmában sem volt beazonosítható. Nincs olyan eleme, amelyből megállapítható lett volna, hogy a kérelmet előterjesztő a módosított összegezés megsemmisítését kéri. Az alperes a jogorvoslati kérelmet lényegében ártéltelmezte, így a rendelkező rész és az indokolás között komoly koherencia zavar lett. A harmadik kérelmi elem tárgyában az alperes határozata 52. pontjában tovább értelmezve a jogorvoslati kérelmet egyrészt az ajánlat érvénytelenségének megállapítását tartotta jogsértőnek, másrészt annak indokait elégtelennek, amellyel lényegében a harmadik kérelmi elemet további két részre bontotta. Az indokolás 52. pontja azért is ellentmondásos a harmadik kérelmi elem tekintetében, mivel kizárólag a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti jogsértést állapította meg, annak vitatása tárgyában nem hozott döntést.

[29] A határozat lényegében a Kbt. 69. § (1) bekezdése megsértését is megállapítja, de nem jelöli meg a jogsértés mibenlétét, nem helyezi vissza az eljárását bírálati szakba és nem ír elő újbóli bírálatot, továbbá nem állapítja meg a nyertes ajánlattevő kizáró ok hatálya alatt állása miatti érvénytelenséget sem. Az alperes az indokolás nem kellő részletezettségét állapította meg, jogkövetkezményként kizárólag a módosított összegezést semmisítette meg, az eredeti összegezést, az érvénytelenné nyilvánító döntést nem érintette, így a kérelmező ajánlata továbbra is érvénytelen maradt.

[30] Az alperesi határozat alapján öt kérelmi elem állapítható meg, ennek figyelembevételével azonban díjkiegészítésre kellett volna a kérelmezőt felhívnia, amely nem történt meg. Ez az elbírálás akadályát jelenti, ami miatt a kérelmet vissza kellett volna utasítani. A második kérelmi elem tekintetében a megszüntető döntés jogszerűtlen, e körben az okafogyottság nem állapítható meg, ezért e kérelmi elemet is érdemben kellett volna elbírálni.

[31] A kizáró ok fennállásával összefüggésben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a határozat iratellenesen állította, hogy a nyertes ajánlattevő kizáró ok hatálya alatt állt a közbeszerzési eljárás során. Tényként állapítható meg ugyanis, hogy a második eljárást lezáró döntésig, azaz 2021. január 4. napjáig tartó időszakban a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti kizáró ok nem következett be, mivel a kizárás alkalmazásának időtartama a nyertes

ajánlattevő esetén 2021. január 6-ától 2021. április 5-ig tartott. Ennek figyelembevételével ezt megelőző időszakban a nyertes ajánlattevővel szembeni kizáró okot nem állapíthatta meg. Alperes nem észlelte azt sem, hogy 2021. február 1-jétől a q) pont szerinti kizáró ok hatályon kívül helyezésre került, így azt már nem kellett alkalmazni.

[32] A kizáró ok vizsgálata kapcsán arra is hivatkozott, hogy a jogorvoslati kérelem nem tartalmazott kérelmet sem a kizáró ok megállapításának szükségességére, sem a vizsgálata elmaradására, és nem állított olyat sem, hogy a nyertes ajánlattevő nem nyilatkozott a kizáró okokról. Az alperes iratellenesen állapított meg ezzel összefüggő tényállást, amelyet az általa csatolt okiratok is igazolnak. E szerint három alkalommal is megtörtént a kizáró ok ellenőrzése az eljárás során, amelyet a bíráló bizottsági jegyzőkönyvek két alkalommal is rögzítettek. A kizáró okokra vonatkozó nyilatkozatokat a felperes által alkalmazott EKR-rendszer is tartalmazza. Az ajánlattevőknek azon kellett nyilatkozniuk, enélkül a rendszerbe nem is léphettek volna tovább. A 321/2015. Korm. r. 8. § o) pontja alapján a nyilatkozat megfelelőségét a hatóság adatbázisából kellett leellenőriznie.

[33] Hivatkozott arra is, hogy az ezzel összefüggő vizsgálatáról az alperes nem tájékoztatta, és arról sem, hogy a kérelmi elemek számát megváltoztatja, melyről végzést kellett volna hoznia. Ennek hiányában az Ákr. 80. § (1) bekezdésében foglaltakat sértette meg. Lényegében ez az oka, hogy az eljárás során a kizáró ok vizsgálatával összefüggő nyilatkozatát nem tudta előterjeszteni. Álláspontja szerint a végzés meghozatala, illetőleg erre vonatkozó tájékoztatás hiányában sérültek a Kbt. 160. § (1) bekezdésében rögzített jogai, amely olyan súlyos jogsértés, hogy a perben nem, csak új eljárásban orvosolható. E körben hivatkozott Kbt. 158. § (1) bekezdésére és a Kúria Kfv.37.193/2017/5. számú ítéletére is.

[34] Kifejtette, hogy az ajánlat érvénytelenségéről három alkalommal adott tájékoztatást, az összegezésben, a módosított összegezésben és a külön tájékoztatóban. A határozat 52. pontja szerint a rendelkező rész ehhez képest csak a módosított összegezést semmisítette meg, az előtte kiküldött tájékoztatót nem. Amennyiben az érvénytelenítésről szóló tájékoztató jogszerűtlensége nem kerül megállapításra és nem kerül megsemmisítésre, úgy a Kbt. 79. § (1) bekezdése alapján a módosított összegezés jogszerűtlenségének a megállapítására és megsemmisítésére sem kerülhet sor. Ez esetben ugyanis az alperesnek a tájékoztató jogsértő voltát is meg kellett volna állapítania és az ajánlatot érvénytelenítenie, valamint a döntést kellett volna megsemmisítenie, a „módosított összegezés” megsemmisítése értelmezhetetlen.

[35] Arra is hivatkozott, hogy az indokolás hiányossága nem megalapozott, mivel üzleti titokkal érintett árindokolásról volt szó. A Kbt. 79. § (1) bekezdését a 44. § (1) bekezdés üzleti titokra vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni, az indokolása kifejtésénél erre figyelemmel kellett lennie. Az alperes megállapításával szemben a fentieket szem előtt tartva tételesen felsorolta, hogy melyek azok az elemek, amelyeket gazdaságilag megalapozatlanként azonosított és amire az érvénytelenséget alapította. A készenléti jellegű munkakörrel összefüggésben annak alkalmazhatóságát és a kapcsolódó munkajogi szabályokat nem kellett ismertetnie. A készenléti jellegű munkakört ugyanis a kérelmező az árindokolásban nem állított. Kizárólag az volt megállapítható, hogyha havi 174 órával (21 munkanap) kalkulál, akkor a kérelmező által megadott adatok egy egyszerű matematikai osztással 1.213 forintos óradíjat adnak ki alapbérnek. Miután az árindokolás üzleti titoknak minősült, nem volt lehetősége, hogy feltüntesse a kérelmező által megadott 879 forintos alapbér értékét, amihez képest az eltérést megállapította. Megadta azokat az adatokat, amelyek az érvénytelenséget eredményezték, az általa megjelölt számítási hiba pedig az egyetlen táblázat alapján beazonosítható volt, ezért az alperes mulasztotta el az ezzel összefüggő tényállás tisztázását. Az alperes kiterjesztő értelmezése és elvárása a Kbt. 79. § (1) bekezdésével ellentétes. Jogsértés hiányában vitatta a bírság jogalapját és annak mértékét is.

[36] Az alperes védiratában a határozatában foglalt indokait fenntartva a felperes keresetének elutasítását kérte.

A jogerős ítélet

[37] A törvényszék ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában mindenekelőtt rögzítette, hogy a vizsgálat sorrendjét illetően eltért a kereseti kérelemben foglaltaktól. Elsőként a jogorvoslati kérelem befogadhatósága, a kérelmi elemek száma és az eljárás megszüntetése, azt követően a kizáró okok vizsgálata, végül az érvénytelenítésre vonatkozó döntés tartalma és megfelelősége körében hivatkozott kifogásokat vizsgálta meg, melynek során figyelemmel volt a Kp. 78. § (4) bekezdésében foglaltakra is.

[38] A Kbt. 149. § (1) bekezdés d) és e) pontjait felhívva hangsúlyozta, hogy a hiánypótlás eredményként a jogorvoslati kérelem a felperesi állítással szemben elbírállhatóvá vált, megfelelt a jogszabályban foglaltaknak, a jogorvoslati kérelemben a kérelmező a módosított összegezés jogszerűségének a vitatásával annak megsemmisítését is egyértelműen kérte. Mindezek okán a jogorvoslati kérelem visszautasításának vagy az eljárás megszüntetésének nem volt helye.

[39] A kérelmi elemek számát illetően a Kbt. 3. § 16. pontjában foglalt fogalmi meghatározásra utalva kifejtette, hogy e körben nem annak volt jelentősége, hogy a jogorvoslati kérelem tartalmát a felperes miként értelmezi és miként bontja szét, hanem annak, hogy a kérelmi elemek meghatározására és a jogorvoslati kérelmek elbírállására a kérelem tartalma alapján került-e sor. Utalt arra is, hogy a fogalmi meghatározásra figyelemmel az érvénytelenségre vonatkozó döntés vitatása függetlenül attól, hogy annak formai vagy érdemi részét vitatja a kérelmező, csak egy kérelmi elemként volt azonosítható.

[40] Az alperes helytállóan utalt arra, hogy az érvénytelenítés indokainak megismerése hiányában azok jogszerűsége sem volt érdemben vizsgálható, az alperes ezért csak a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti jogsértést állapította meg, az érvénytelenség vitatása tárgyában nem hozhatott érdemi döntést. Az alperesi határozat rendelkező része és indokolása között nem volt koherenciázavar, az indokolás ellentmondásos volta sem volt e körben megállapítható.

[41] Leszögezte, hogy a felperesi keresetben foglaltakkal szemben nem volt azonosítható alperes által „kreált” kérelmi elem, alperes a kérelem tartalmán nem változtatott, amely a kialakult bírósági gyakorlatnak megfelel. Hangsúlyozta, hogy hivatalbóli kiterjesztésre nem került sor, ennek lehetősége nem merült fel, ezért az alperesnek e körben nem kellett külön végzést hoznia és mivel a Díjrendelet alapján az 1-3. kérelmi elem esetében a díj azonos összegű, így a díjkiegészítés szükségessége, illetőleg annak hiánya okán visszautasítás, illetve megszüntetés lehetősége sem merült fel. Mindezekre figyelemmel alperes az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontját, 47. § (1) bekezdés a) pontját, a Kbt. 150. § (1) és (3) bekezdését, valamint a Díjrendelet (3) bekezdés ad) pontját nem sértette meg.

[42] Nem került megállapításra olyan kérelmi elem sem, melyet a felperes az eljárás során nem ismerhetett meg, ezért nem sérült a Kbt. 160. § (1) bekezdése sem. Helytállóan állapította meg az alperes azt is, hogy amennyiben a kérelmező a saját ajánlata érvénytelenségét nem támadta volna, akkor merült volna fel az ügyfélképesség hiánya, mert akkor nem kerülhetett volna kedvezőbb helyzetbe az érvénytelennek maradó ajánlata okán. Jelen esetben azonban ennek a lehetősége fennállt, így valamennyi kérelmi elem tekintetében ügyféli jogállással bírt.

[43] A második kérelmi elemmel összefüggésben kifejtette, hogy a felperes a keresetében nem jelölte meg, hogy a megszüntetés miként okoz számára érdeksérelmet, illetve az ügy érdemére, a jogsértések megállapítására és következményeire milyen kihatással van, mivel az számára közvetlen érdeksérelmet nem okozhatott. Az érdemi elbírállás hiánya a kérelmezőnek okozhatott volna érdeksérelmet, aki azonban ezen részdöntés ellen nem élt keresettel.

[44] A kizáró ok ellenőrzése és fennállása vonatkozásában kifejtette, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontjára vonatkozó kizáró okot 2021. február 1. napját megelőzően megindult közbeszerzési eljárásokban továbbra is alkalmazni kellett, figyelemmel az e rendelkezést hatályon kívül helyező, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXVIII. törvény 57. § 4. pontjára és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (2) bekezdésére.

[45] A felperes állításával szemben a jogorvoslati kérelem kifejezetten utalt a kizáró okok fennállására is, ennek ellenére a felperes a kizáró okok fenn nem állása ellenőrzésével összefüggésben az eljárás során nem nyilatkozott, nem tett észrevételt és e körben nem igazolta az önhiba hiányát, az akadályoztatottságát sem. Mindezek alapján a felperes utólagos perbeli hivatkozása a Kp. 78. § (4) bekezdés alapján nem fogadható el.

[46] A kizáró okok vizsgálata körében hivatkozott a Kbt. 60. § (1)-(2), (4) és (6) bekezdéseiben foglaltakra, amely alapján hangsúlyozta, hogy a felperesnek kötelezettsége volt az eljárás eredményéről szóló döntés meghozatalát megelőzően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt megfelelő határidő tűzésével felhívni a kizáró okok, az alkalmassági követelmények igazolásának benyújtására, mely a sorrendben következő legkedvezőbb ajánlattevő esetén csak lehetősége volt.

[47] A Kbt.-hez fűzött Nagykommentárban foglaltakra utalva hangsúlyozta, hogy nem elegendő az adatbázisban foglaltak ellenőrzése, hanem szükséges az azt alátámasztó igazolások benyújtása, bekérése, valamint mindezek ellenőrzése még az eljárás eredményéről szóló döntést megelőzően. Ezzel garantálható ugyanis, hogy az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésben olyan ajánlattevőt nevezzen meg nyertesként, aki a kizáró okok fenn nem állását és az alkalmasságát megfelelően igazolta. A meg nem felelő igazolás esetén pedig hiánypótlásnak van helye.

[48] Tényként rögzítette, hogy a felperes az első döntését úgy hozta meg, hogy összegezését megelőzően még a nyertesként megjelölt ajánlattevőt sem hívta fel az igazolások benyújtására és ennek hiányában állapította meg az ajánlatok megfelelőségét és érvényességét. A második, módosított összegezésekor azt rögzítette, hogy az ajánlat az ajánlattételi felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban és a jogszabályban meghatározott feltételeknek teljes mértékben megfelel, az előzetes értékelés alapján az ajánlattevő a szerződés teljesítésére alkalmas, kizáró okok nem állnak fenn, melyet többek között a közbeszerzésből kizárt T. Zrt. tekintetében is megállapította.

[49] Az alperes által benyújtott mellékletekből megállapítható, hogy a nyertes által megküldött iratok között nem volt megtalálható a kizáró okok fenn nem állására vonatkozó nyilatkozat, így azok vizsgálatának elvégzésére ez utóbbi esetben sem volt lehetősége. Önmagában pedig ezt a felperes által csatolt és hivatkozott iratok, a bíráló bizottsági jegyzőkönyvek, illetve a nyertes ajánlattevő ajánlathoz csatolandó nyilatkozata sem cáfolta meg.

[50] Nem volt érdemi jelentősége, hogy a nyertes ajánlattevő a közbeszerzési eljárás alatt ténylegesen kizárás hatálya alatt állt-e, az ettől meddig állt fenn, ennek kapcsán a nyilvántartás adatai, a jogsértést megállapító határozat kelte és az sem, hogy a határozat bíróság előtti megtámadása milyen joghatással rendelkezik, mivel a Kp. 78. § (4) bekezdése alapján a felperes ezen tényekre a perben már nem hivatkozhatott. Ezért az ezzel kapcsolatos bizonyítékok részletes értékelését mellőzte.

[51] Utalt arra is, hogy a kizáró ok fennállásának a megállapítása és a kizárás nem azonos, hanem egymást követő mozzanatok. Az igazolás vizsgálatára és a kizáró ok fennállásának megállapítására abban az esetben is sort kell keríteni, ha utólag a mentesülés megtörténik, az majd a kizárás akadályát jelentheti. A felperes ezért alaptalanul érvelt a Kbt. 69. § (1)-(2)

bekezdéseivel is. Mindezek alapján az alperes helytállóan állapította meg a határozatban, hogy a felperes az eljárása során megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését, mert nem vizsgálta meg a nyertes ajánlatát, a kizáró okra vonatkozó nyilatkozatot nem ellenőrizte és ennek hiányában állapította meg, hogy a nyertes ajánlata érvényes.

[52] A Kbt. 79. § (1) bekezdésében és 44. § (1) bekezdésében foglaltakat felhívva kifejtette, hogy az ajánlatkérő tájékoztatásának egyértelműnek és részletesnek kell lennie. Maradéktalanul egyetértve a határozat 52. pontjában foglaltakkal kifejtette, hogy az indokok tekintetében az alperes elvárása nem volt parttalan, és a Kbt. 79. § (1) bekezdését nem értelmezte kiterjesztően. A nem megfelelően kifejtett és megindokolt érvénytelenségi okok vizsgálata érdemben nem lehetséges, mert nem voltak összevethető a jogorvoslati kérelemben foglaltakkal. Miután a felperes nem fejtette ki az érvénytelenség részletes indokait, hogy pontosan mi alapján nem találta megfelelőnek az ajánlatot az ár tekintetében, ezért az érvénytelenséggel összefüggő döntése érdemi vizsgálata sem volt elvégezhető. Az érvénytelenítés indokait ugyanis a felperesnek és nem a hatóságnak vagy a bíróságnak kell feltárnia.

[53] Az alperes a módosított összegezést semmisítette meg, mert annak indokolása nem volt elég részletes, és mert azt támadta jogorvoslati kérelmében a kérelmező. Az összegezés megsemmisítése megfelelően értelmezhető a Kbt. rendszerében, a határozat e megjelölése ezért megfelelő. Miután a módosított összegezés felülírta a korábbi összegezést, a felperes érvelésével szemben jelenleg nincs nyertes ajánlattevő és érvénytelen kérelmezői ajánlat sem. Nem volt ellentmondás az alperesi indoklás és a rendelkező rész között sem, mert a rendelkező részben nincs lehetőség a jogsértés további kifejtésére.

[54] A felperesnek a bírság mérséklésére vonatkozó indokait nem találta megalapozottnak, mivel e körben a felperes részletes álláspontját nem fejtette ki.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[55] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[56] A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ad) alpontja és b) pontja alapján kérte. A bírói gyakorlattól való eltérés körében hivatkozott a BH1994. 196., BH1994. 622., BH1995. 134., BH1999. 44., KGD2002. 26., KGD2007. 232., KGD2014. 30., EBH2016. K.10., EBH2018. K.13. és BH2018. 83. számú döntésekben foglaltakra.

[57] Hangsúlyozta, hogy az ítélet [33] bekezdésében foglalt megállapítással szemben a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) és e) pontjaiban foglaltak hiánya miatt már a jogorvoslati kérelem befogadására sem kerülhetett volna sor. Kiemelte, hogy a fenti követelményeknek valamennyi kérelmi elem tekintetében teljesülniük kell. A jogorvoslati kérelemnek nincs olyan állítása és nincs olyan eleme, amelyből az lenne megállapítható vagy levezethető, hogy a kérelmező a módosított összegezés megsemmisítésére tett volna indítványt. A jogorvoslati kérelem csak általános előadást tesz, amelyben az eljárást és annak cselekményeit is ismerteti, de egyiket sem jelöli meg az adott kérelmi elemhez rendelt jogsértő eseményként, az első kérelmi elem tekintetében pedig jogszabályi hivatkozást sem tartalmaz.

[58] Az ítélet [33] pontja az ezzel összefüggő kereseti érvelést figyelmen kívül hagyva kizárólag egy sommás megállapítást tartalmaz, nem fejt ki, hogy a kifogásolt követelmények miként teljesültek. Mindebből megállapítható, hogy a bíróság e körben nem tisztázta a tényállást és nem tartotta be a bizonyítás szabályait. A jogorvoslati kérelem szövegét kirívóan okszerűtlenül értékelte, és a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) és e) pontjai betartását jogsértő

módon nem követelte meg. Ezzel megsértette a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 263. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, a Kp. 78. § (2) bekezdésében, illetve Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdését.

[59] Az elsőfokú bíróság az ítélete [34]-[37] pontjában tévesen foglalt állást a kérelmi elemek sorrendjéről is. Nem vitatva, hogy a jogorvoslati kérelmet a tartalma alapján kell elbírálni, hangsúlyozta, hogy alperes értelmezése a Kbt. 3. § 16. pontjában foglaltaknak nem felelt meg, ugyanakkor e körben az ítélet kizárólag a harmadik kérelmi elemre tartalmaz indokolást, az első kérelmi elemre egyáltalán nem. Az ítélet ezért a Kp. 81. § (1) bekezdésének, 86. § (1) bekezdésének és a 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 341. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg.

[60] Érvelése szerint a harmadik kérelmi elem körében az ítélet összemosta az érvénytelenségről való döntés kérdését, a döntésről való tájékoztatási kötelezettség kérdésével. A kérelmező nem az érvénytelenítő döntést, hanem azt vitatta, hogy arról nem kapott megfelelő tájékoztatást. A tájékoztatás meg nem felelőssége nem azonos az érvénytelenség állításával. Ha az érvénytelenséget több okból is vitatja valaki, azaz több érvénytelenségi ok van, akkor ezen érvénytelenségi ok támadása nem minősül különálló kérelmi elemnek. Az ítélet nem adja indokát annak, hogy a tájékoztatási kötelezettség megsértésének állítása miért lenne egyúttal az érvénytelenítő döntés, azon belül az érvénytelenítés és annak indoka vitatása is.

[61] Álláspontja szerint a bíróság ezzel összefüggésben is elmulasztotta a tényállás tisztázását, mely tekintetében ismételt a Kp. 78. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 263. § (1), 279. § (1) bekezdésének, a Kp. 78. § (2) bekezdésének és a Kp. 84. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésének megsértésére utalt.

[62] Fenntartotta az Ákr. 80. § (1) bekezdésére alapítva azon álláspontját is, hogy az alperesnek külön végzést kellett volna hoznia a további kérelmi elemek számáról, a felperesnek ugyanis joga lett volna tudomást szerezni arról, hogy a kérelmező által előterjesztett kérelmek számához és tartalmához képest az alperes más számú kérelmet és eltérő tartalommal vizsgál.

[63] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Kbt. 160. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésének hiányát jogsértően állapította meg. Az ítélet erre vonatkozó rövid megállapításával szemben az új kérelmi elemmel kapcsolatos tájékoztatás elmaradásával alperes a jogai gyakorlását csorbította. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggően sem tisztázta a tényállást és a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelését elmulasztotta. A bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelve a Kbt. 160. § (1) bekezdése betartását jogsértő módon nem követelte meg, mely által a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdése, 203. § (1) bekezdése és a Kp. 78. § (2) bekezdése sérült. Hivatkozott e körben a Kúria Kfv.37.193/2017/5. számú ítéletére, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás elvére, továbbá az Ákr. 1. § és 2. § (1) bekezdésére is.

[64] Hangsúlyozta, hogy az alperes a jogorvoslati kérelemhez kötve volt, attól a Kbt. 148. § (1) bekezdése és 158. § (1) bekezdése értelmében nem térhetett el, figyelemmel a Kbt. 2. § (7) bekezdésére.

[65] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a kizáró okkal kapcsolatos kifogásait és az irányadó Kbt. rendelkezéseit ítélete 40-58. pontjaiban tévesen értelmezte. Az ítéleti megállapítással szemben a hatósági adatbázisból kellett ellenőriznie a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti kizáró ok fennállását, és a Kbt. 69. § (4) bekezdése alkalmazása során sem volt az ajánlattevőtől semmiféle igazolás kérhető. A felperes keresetében e vonatkozásban részletes előadást tett, amelyet azonban az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelt. Az ellenőrzési kötelezettsége teljesítését a csatolt bírálati jegyzőkönyvek, valamint a hatósági

honlapján fellelhető adatbázisának adatai is alátámasztják, amelyet az ügyben eljáró törvényszék szintén nem vizsgált. Az elsőfokú bíróság a kizárással összefüggő tényeket is iratellenesen rögzítette, és e körben a bizonyítékok értékelését tévesen végezte el.

[66] Hivatkozott arra is, hogy az ítélet jogszerűtlenül értelmezte az összegezés mibenlétét, és a tájékoztató iratot tartalmilag tévesen az ajánlatkérő döntésével azonosította, mellyel összefüggő 49., 51., 64. és 65. pontban szereplő ítéleti megállapítások jogszabálysértőek. Hangsúlyozta, hogy a módosított összegezés megsemmisítésével a korábban közölt érvénytelenítő döntésről történő értesítés hatályban maradt, annak külön közlésére lehetősége volt. A bíróság e körben sem tisztázta a tényállást, ezzel megsértve a Kp. és Pp. korábban felhívott rendelkezéseit.

[67] Vitatta az érvénytelenségre vonatkozó tájékoztatásban szereplő indokolás hiányosságát is. A bíróság megállapításával szemben az érvénytelenségről szóló tájékoztatásban voltak olyan egyértelműen meghatározott, beazonosítható indokok, amelyeket a bíróság, illetve az alperes a vizsgálat tárgyává tehetett volna. A bíróságnak az érvénytelenítés egyes hivatkozásait kellett volna tételesen megvizsgálnia, különbséget téve a kiindulópontként vizsgálható, egyértelműen kifejtett okok és nem egyértelműen meghatározott okok között. E körben a tényállás teljes körű tisztázására szintén nem került sor, illetőleg a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése volt megállapítható, melyekkel a korábban megjelölt Kp. és Pp. rendelkezéseit megsértette.

[68] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, hangsúlyozva, hogy döntése jogszerű volt. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a keresetben foglaltakról teljes körűen állást foglalt, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, az nem volt ellentmondásos és ítélete a Kúria döntéseiben foglaltaktól nem tért el.

[69] Hangsúlyozta, hogy a joggyakorlat egységes abban, hogy a jogorvoslati kérelmet tartalma szerint kell elbírálni, beazonosítva a kérelmi elemeket. Ennek értékelését az eljárása során helytállóan végezte el, a kérelmeket teljes körűen elbírált, ugyanakkor a jogorvoslati kérelmen nem terjeszkedett túl. Hangsúlyozta azt is, hogy maga a jogorvoslati kérelem nem része a bizonyításnak, az abban foglalt megállapításokat lehet tényekkel alátámasztani és bizonyítani.

[70] A Kbt. 149. § (1) bekezdés d) és e) pontjaival összefüggésben kiemelte, hogy önmagában nem jogsértő több kérelmi elem előterjesztése esetén sem, ha egy indítványt tesz a kérelmező, és a kérelmi elemek körében terjeszti elő annak indokait. Az első és harmadik kérelmi elem tekintetében a jogsértés megállapítható volt és a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazására került sor. A jogkövetkezmény alkalmazása szempontjából mindegy, hogy az összegezés (módosított összegezés) egy okból vagy több okból jogsértő, a jogsértés jogkövetkezménye a megsemmisítés lesz.

[71] Hangsúlyozta, hogy a kérelmi elemek számának változását megindokolta, a kérelem tartalmán nem változtatott, azt a könnyebb átláthatóság indokolta. Ugyanakkor a kérelmi elem a döntés irányát és a vizsgálat irányát jelöli ki, az nem a tényállás része. Ezért a bíróság e körben nem sértette meg a Kp. 84. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdéseit, e körben nem kellett bizonyítást lefolytatni, a keresetlevélben felhozott valamennyi indokra, észrevételre indokolást adott.

[72] A harmadik kérelmi elemben a kérelmező az összegezést vitatta. A jogszabályi előírások következtében az ajánlat nem megfelelőségét részletesen indokolni kell, miután az ajánlat érvénytelensége súlyos jogkövetkezménnyel jár. Tényszerűen megállapítható, hogy a felperes indokolása általános volt, ezért az érdemben nem volt értékelhető.

[73] A kizáró ok vizsgálatát a felperesnek el kellett végeznie, ugyanis az általa hivatkozott rendelkezés csak 2021. február 1. napjától lépett hatályba, ezért a jogsértés megállapítható

volt. Az eljárást lezáró döntés lehet az összegezés vagy módosított összegezés is, ennek figyelembevételével a megsemmisítés jogszerű volt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[74] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos, az ítélet részben érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.

[75] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben irányadó tényállást részben hiányosan tárta fel, a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelését részben elmulasztotta, erre figyelemmel a jogerős ítélet részben érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan.

[76] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen azzal érvelt, hogy a kérelmező által megjelölt kérelmi elemek száma, a kérelem hiányossága folytán az alperes a jogorvoslati kérelmet nem fogadhatta volna be, mert az a Kbt. 149. § d) és e) pontjaiban foglaltaknak nem felelt meg.

[77] Az elsőfokú bíróság erre vonatkozóan sommás indokolást adott, de helytállóan utalt arra, hogy a kérelmező hiánypótlást követő jogorvoslati kérelme lényegében tartalmazta azokat a cselekményeket, amelyeket a kérelmező a Kbt. rendelkezéseivel ellentétesnek tartott, ezzel összefüggésben a kérelmében megjelölte az alperes által azonosított kérelmi elemeket érintő jogszabályi rendelkezéseket is, valamint összefoglalóan ugyan, de a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) és d) pontjainak, valamint (3) bekezdés b) pontjának megjelölésével a kérelem tartalmazta a jogsértés megtörténtének megállapítására, valamint az ajánlatkérő döntésének megsemmisítésére irányuló határozott kérelmet is.

[78] A kérelmező jogorvoslati kérelmében ugyanis konkrétan sérelmezte, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevők esetén nem vizsgálta az esetleges kizáró okok fennállását, és azt is állította, hogy a kizáró ok fennállására tekintettel a nyertes ajánlattevőre vonatkozó döntése jogsértő. Konkrétan kifogásolta az ajánlattevő árindokolásra történő kizárolagos felhívását, és vitatta az ajánlatkérő árindokolása megfelelőségével összefüggő indokolását, illetőleg az ajánlata érvénytelenítését is, hiszen állította, hogy az ajánlatkérő (felperes) ezzel összefüggő indokolása hiányos és nem tartalmazza az árindokolása nem megfelelőségének valós okát. A jogorvoslati kérelme pedig az ezen cselekményekhez kapcsolódó – álláspontja szerint megsértett – jogszabályi rendelkezéseket is tartalmazta. A jogkövetkezményekre vonatkozó indítványát összefoglalóan ugyan, de a kérelmében valamennyi kérelmi elemet érintően kifejezetten megjelölte.

[79] Alaptalan volt a felperesnek azon felülvizsgálati kifogása is, hogy az alperes a jogorvoslati kérelmek számát jogsértően változtatta meg, továbbá az valójában öt kérelmi elemet foglalt magában. Ezzel összefüggésben annak volt döntő jelentősége, hogy az alperes a jogorvoslati kérelem vizsgálatakor a kérelemhez kötöttség elvét betartotta-e, azon túlterjeszkedett-e. A Kúria megállapította, hogy az alperes a kérelmi elemek számának kettőről háromra történő megváltoztatásával nem terjeszkedett túl a kérelmen, a vizsgálatát további – a kérelmező által meg nem jelölt – jogsértésekre nem terjesztette ki, s nem merült fel olyan új tény, körülmény vizsgálata sem, amely a felperes által állított, az Ákr. 80. §-a szerinti végzés meghozatalát indokolta volna. Miután újabb, a jogorvoslati kérelemben megjelölt jogsértésen kívüli jogsértés vizsgálatára a megelőző eljárás során nem került sor, az alperesnek nem kellett a felperest a Kbt. 160. § (1) bekezdése alapján erről külön tájékoztatnia sem.

[80] A felperes a felülvizsgálati kérelmében vitatta a kizáró okokra vonatkozó elsőfokú bírósági megállapításokat és az alperesi határozat ezzel összefüggő értékelését is. Az alperes megállapítása szerint a felperes az alkalmassági követelményeket nem vizsgálta meg, nem

hívta fel az ajánlattevőket ennek igazolására és az ezt alátámasztó okiratok benyújtására, másrészt pedig olyan ajánlattevőt hirdetett nyertesnek, aki ki volt zárva a közbeszerzési eljárásból.

[81] A felperes egyrészt arra hivatkozott, hogy a megelőző eljárás során a jogorvoslati kérelemnek ez nem volt tárgya, ezért az alperes tájékoztatásra vagy e körben történő hiánypótlásra felhívása hiányában nem volt tudomása arról, hogy az alperes ezt a kérdést is vizsgálja. Azzal is érvelt, hogy az ajánlattételi felhívása az erre vonatkozó nyilatkozatok, igazolások csatolását is előírta, e dokumentumok a nyilvántartásban rendelkezésre álltak, azokat az elektronikus rendszerben ellenőrizte, melyet a perben csatolt bírálati jegyzőkönyvek is egyértelműen alátámasztottak. A felperes a perben következetesen állította, hogy az elektronikus rendszerben történő jelentkezéskor az ajánlattevőnek a kizáró ok fenn nem állására egyértelműen nyilatkoznia kellett és a rendelkezésre álló közbeszerzési iratok azt is alátámasztották, hogy a módosított összegezés megküldését megelőzően a kizárásra vonatkozó dokumentumoknak utána nézett.

[82] A rendelkezésre álló peradatok alapján megállapítható, hogy az alperes a fenti kérdésben lényegében bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül tett megállapításokat, illetőleg ezzel összefüggő dokumentumok bekérésének tényére, a dokumentumok vizsgálatára vonatkozóan a felperest az eljárása során nyilatkozatra nem hívta fel, mert a határozati megállapításait az elektronikus nyilvántartási rendszer adataira alapította. Mindez azzal a következménnyel is járt, hogy a felperes legelső alkalommal a határozatból szerzett tudomást arról, hogy a jogorvoslati kérelem e részében az alperes a kérelmezőnek igazat adott. A felperes a megelőző eljárásban nem volt védekezésre kényszerített, nem volt kötelező nyilatkoznia és bizonyítékait előterjesztene sem kellett, lehetett. Mindez kihatással van arra – a Kúria álláspontja szerint –, hogy a felperes mennyire volt elzárva tények bizonyításától a közigazgatási perben.

[83] A felperes a perben a fenti mulasztását vitatva dokumentumokat is csatolt (bírálati jegyzőkönyvek, 2020. december 17-én az igazolások benyújtására felkérés) és állította, hogy az ellenőrzést az elektronikus rendszerben elvégezte, mely ezzel teljesítettnek tekinthető. Az elsőfokú bíróság a fenti körülményeket és a felperes által előterjesztett bizonyítékokat a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdésére hivatkozással nem vizsgálta meg, mert úgy ítélte meg, hogy mindezekre a felperesnek a megelőző eljárásban kellett volna hivatkoznia. Nem értékelte az elsőfokú bíróság a [82] bekezdésben írt körülményeket, s emiatt téves jogkövetkeztetést vont le arra, hogy a felperes bizonyítása kizárt. Az elsőfokú bíróság jogértelmezése akkor lenne elfogadható, ha a felperest az alperes a megelőző eljárásban bizonyításra hívta volna fel, vagy lenne olyan Kbt. szabály, amely előírja, hogy a jogorvoslati kérelemben foglaltakra a panaszolt ajánlatkérő teljes körűen köteles válaszolni és saját állítását igazolni. Ilyen rendelkezés és eljárási cselekmény hiányában azonban téves az az ítéleti álláspont, hogy a felperes mulasztott, és emiatt a Kp. 78. § (4) bekezdés kizáró szabálya alapján az általa állított tények bizonyításától el van zárva.

[84] A felperes a határozatban foglaltakra tekintettel a perben következetesen nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy az ajánlati felhívása a kizáró okok fenn nem állásának igazolására vonatkozó felhívást egyértelműen tartalmazta, a módosított összegezés megelőzően a nyertes ajánlattevőt ennek igazolására felhívta, és a korábbi ellenőrzések megtörténtét a bírálati jegyzőkönyvek, továbbá az elektronikus rendszerben fellelhető dokumentumok is alátámasztják. A felperes azt is állította, hogy a határozat iratellenesen állapította meg, hogy a nyertes ajánlattevő kizáró ok hatálya alatt állt, mert a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti kizáró ok hatálya csak a módosított összegezését követően 2021. január 6. napjától állt be. Ezt

megelőző időszakra tehát alperes a nyertes ajánlattevővel szemben kizáró okot nem is állapíthatott meg.

[85] Az elsőfokú bíróság téves álláspontja miatt az ezzel összefüggésben rendelkezésre álló közigazgatási iratokat és a felperes által perben becsatolt bizonyítékokat nem értékelte, mellyel a Kp. 78. § (2) bekezdésbe foglalt bizonyítékok értékelésére vonatkozó kötelezettségét elmulasztotta. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság nem foglalt állást olyan lényeges kérdésekben, minthogy az ajánlatkérő vizsgálta-e a nyertes ajánlattevő kizártságát vagy sem, illetve lehet-e a közbeszerzési hatósági eljárásban figyelembe venni olyan iratokat, amelyeket az ajánlatkérő nem töltött fel az elektronikus nyilvántartásba vagy sem, illetve az ajánlatkérői feltöltési mulasztásnak mi lehet a jogkövetkezménye és mi nem. E kérdések részletes vizsgálata és megválaszolása nélkül az elsőfokú bíróság elzárta a felperest a jogorvoslati joga gyakorlásától, s attól, hogy a jogorvoslati kérelmét a bíróság érdemben vizsgálja meg [39/1997. (VII.1.) AB határozat, megerősítve többek között a 30/2014. (IX. 30.) AB határozatban].

[86] A Kúria rámutat arra, hogy a kizáró ok felperes általi vizsgálata (kitől, mikor milyen iratok beszerzésére került sor, ki mit nyilatkozott, illetve csatolt, az ajánlatkérő mindezeket ellenőrizte-e) ténykérdés, amellyel kapcsolatos vizsgálatot az elsőfokú bíróságnak le kell folytatnia. Annak megállapítása, hogy a kizáró ok fenn nem állását a Kbt. és a 321/2015. Korm. r. alapján miként kell ellenőrizni, továbbá mely időpontot vagy mely időtartamot kell figyelembe venni a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti kizáró ok hatálya alatt állás szempontjából, jogkérdésnek minősül. E kérdésekben az elsőfokú bíróság részben állást foglalt.

[87] A megelőző eljárás iratai alapján rögzíthető, hogy a nyertes ajánlattevő a D.383/2020. számú határozat alapján 2021. január 6. napjától 2021. április 5. napjáig állt a kizárás hatálya alatt. A kizáró ok kezdeti időpontja az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően nem a döntőbizottsági határozat meghozatalának kelte, hanem a határozatban megjelölt időintervallum kezdeti dátuma. Ellenkező értelmezés mellett csak a záróidőpont feltüntetése lenne indokolt, vagy ellentmondásos a határozatban az időintervallum meghatározása, ha a kezdő időpontra két dátum (a határozat kelte és a határozatban jelölt kezdő időpont) lenne elfogadható. A Kúria a fentiek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kizáró ok fennállása felperes általi vizsgálatával összefüggő tények tisztázásának és a bizonyítékok értékelésének elmulasztásán kívül, az irányadó jogszabályi rendelkezések értelmezését is részben hiányosan, részben pedig a fentiek szerint tévesen végezte el, amellet, hogy ellentmondásos az ítélete, mert egyik részében azt írja, hogy e kérdés vizsgálatát mellőzi ([52] bekezdés) másik részében pedig érdemben tesz (téves) megállapításokat ([55] bekezdés).

[88] A felperes a felülvizsgálati kérelmében vitatta az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozat árándokolás nem megfelelőisége miatti érvénytelenséggel összefüggő megállapításait is. Az alperes azt állapította meg, hogy a felperes az ajánlattevő kérelmező árándokolásának érvénytelenségét nem megfelelően, csak az általánosság szintjén indokolta, ezzel a Kbt. 79. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségét sértette meg.

[89] A felperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan érvelt azzal, hogy amennyiben az árándokolás elégtelenségére vonatkozóan megjelölt hiányosságok közül egy megalapozottnak mutatkozik, úgy az érvénytelenségre vonatkozó döntése jogszerűnek tekinthető. Helyesen érvelt azzal is, hogy az alperes, illetőleg az elsőfokú bíróság az árándokolás meg nem felelőségével összefüggő érveinek elégtelenségét részletesen nem indokolta, holott a felperesi indokolás több érvet is nevesít, mind a hatóság, mind a bíróság csak általánosságban állapította meg az indokolása hiányos, illetőleg elégtelen voltát.

[90] A Kúria a készenléti jellegű munkavégzésre figyelemmel történő ajánlatkérői eljáráshoz kapcsolódó alperesi elvárással összefüggésben mindenekelőtt kiemeli, hogy a Kbt.

50. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárást megindító felhívásnak a közbeszerzésre vonatkozó minden lényeges adatot – közöttük a közbeszerzés alapján megkötendő szerződés lényeges feltételeit – is tartalmaznia kell. A felperes által meghatározott, ellátandó feladatnak, munkakörnek a készenléti jellegű munkavégzés szempontjából jelentősége van akkor is, ha az ajánlatkérő kifejezetten nem zárja ki az ilyen típusú munkavégzést, mert az elvégzendő feladat jellege önmagában is kizárhatja a készenléti jellegű teljesítést. Ha ilyen kizáró ok felmerül, indokolatlan az az elvárás, hogy felperesnek készenléti jellegű munkavégzéssel számolnia kellett A Kbt. 72. § (3) bekezdése értelmében pedig az ajánlattevőnek kell az ajánlatban az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó, az árképzés szempontjából lényeges minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy az ajánlatkérő megfelelő mérlegelés eredményeként hozhasson döntést az ajánlati ár megalapozottságáról.

[91] A felperes a kérelmező árindokolása elfogadhatatlanságát nemcsak általánosságban, hanem több körülménnyel is indokolta. Többek között részletes számításokat végzett (21 nap, 174 óra, 1235 Ft/óra), amelynek eredményeként az ajánlatban szereplő ártól eltérő munkadíjat állapított meg. Az alperes ezzel összefüggésben azt kifogásolta, hogy a felperes nem számolt a készenléti munka lehetőségével. A Kúria hangsúlyozza, hogy a készenléti munkakör lehetősége és a figyelembe vételének hiánya csak abban az esetben róható fel a felperesnek, ha ezt az ajánlati felhívás vagy a kérelmező ajánlattevő ajánlata vagy árindokolása tartalmazta. Az alperes határozata ugyanakkor erre vonatkozóan semmilyen ténymegállapítást nem tartalmaz, vagyis nem vizsgálta az elvégzendő feladat jellegét, s azt sem, hogy a fent megjelölt dokumentumok a készenléti munka lehetőségét, illetve erre vonatkozó hivatkozást kifejezetten tartalmazzak-e. Ezt a hiányt a bíróság sem pótolta, s enélkül tett felperes terhére alaptalanul megállapítást.

[92] Az alperes és az elsőfokú bíróság a felperes érvénytelenné nyilvánító döntésénél azt sem értékelte kellő hangsúllyal, hogy az ajánlattevők az árindokolásukat üzleti titokká nyilvánították, így az ezzel összefüggő tények és kifogások feltárása, megindokolása a felperes részéről is korlátozott volt. A bíróság ítélete ezzel összefüggésben az alperesi határozatban foglaltak megismétlésén túl részletes értékelést, vizsgálatot nem tartalmaz. A felperes árindokolással összefüggően megjelölt kifogásait a fentiek szerint nem értékelte, nem vizsgálta azt, hogy a készenléti jellegű munkavégzésre a közbeszerzési dokumentumokban volt-e bármilyen adat, akár az ajánlatkérő ajánlati felhívásában, akár az ajánlattevő ajánlati dokumentációjában, hogy az általa kalkulált munkaóra ennek figyelembevételével került meghatározásra.

[93] Amennyiben ugyanis készenléti munka nem merült fel, úgy az alperes megállapításával szemben felperesnek ezzel nem is kellett számolnia. Adott esetben az ajánlati ár és a kiszámított munkaóradíj közötti eltérés elegendő lehet az árindokolás megalapozatlanságára, mivel a szerződésnek az ajánlati áron történő teljesítésének aggályos, vagy lehetetlen volta a szerződés teljesítése szempontjából lényeges körülmény. Az értékelésnél figyelembe kell venni azt is, hogy az üzleti titok is korlátozta a felperest az általa végzett értékelés további részletezésében.

[94] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes álláspontját annak érdemi értékelése nélkül elfogadva, tévesen foglalt állást arról, hogy a felperesi árindokolás teljes egészében az általánosság szintjén maradt, emiatt a megalapozottságának értékelése nem lehetséges. Az elsőfokú bíróságnak ugyanis vizsgálnia kellett volna, hogy van-e az érvénytelenítő indokolásnak az ajánlattevő árindokolásával összefüggésben olyan eleme, amely az érvénytelenséget megalapozza, mert ez esetben a Kbt. 79. § (1) bekezdésének megsértése és ez alapján a módosított összegezés megsemmisítése jogszabálysértő.

[95] A felperesnek azon felülvizsgálati kifogása, miszerint alperes a határozat rendelkező részében a „módosított összegezés”-t semmisítette meg, ami helytelen, nem alapos, figyelemmel arra, hogy bár ezen megnevezés a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontjának szó szerint nem feleltethető meg, ugyanakkor a felperes által sem vitatott, hogy ezen utóbbi összegezés lényegében a közbeszerzési eljárást lezáró döntésének minősül. A keresetlevele 15. oldal utolsó előtti bekezdésében ugyanis maga hivatkozik arra, hogy „2021. január hó 4. napján az ajánlatok elbírálása befejeződött, az értékelés lezárult, a bíráló bizottság eljárást lezáró javaslatot tett, ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést meghozta, az összegezést pedig kiküldte.” Miután a módosított összegezésen kívül nincs olyan egyéb ajánlatkérői döntés, amely az eljárás lezárását eredményezné, a decemberi, első összegzés helyébe a módosított összegzés lépett, az ügy érdemét nem érintette, hogy az alperes a határozatában az ajánlatkérő módosított összegezését nem döntésként nevezte meg.

[96] A Kúria a fentiekben kifejtettek alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a kizáró ok vizsgálata és a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása körében a döntéshez szükséges tényállás teljes körű tisztázását és a bizonyítékok értékelését nem tartalmazza, melyre tekintettel az ítélet az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő, részben érdemben felülvizsgálatra nem is alkalmas. A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[97] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes által előterjesztett kereseti kifogások mentén a kizáró okok vizsgálatával összefüggésben a fenti indokolásban kifejtettek szerint tisztázni kell, hogy a felperes állításai az elektronikus nyilvántartások és a keresetlevélhez csatolt okiratok alapján ellenőrizhetőek-e, az irányadó jogszabályok alapján az általa végzett ellenőrzés a jogszabályi követelményeket teljesíti-e, mindezek alapján a felperes részéről ezzel összefüggésben jogsértés megállapítható-e.

[98] Az összegezés körében az elsőfokú bíróságnak a felperes összegező döntése a kérelmező árindokolása érvénytelenítésére vonatkozó részét úgy kell megvizsgálnia, hogy van-e egy olyan eleme, amely alapján az árindokolás aggályosnak tekinthető. E körben vizsgálni kell, hogy a készenléti munkavégzésre az ajánlati felhívás tartalmazott-e adatot, erre vonatkozóan az ajánlattevő tett-e nyilatkozatot, vagyis a készenléti munka figyelembevétele egyáltalán felmerült-e, az árindokolásnál azzal a felperesnek kellett-e számolnia. Amennyiben a készenléti munkára vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat, úgy azt kell megállapítani, hogy erre vonatkozó vizsgálódást a felperesnek nem is kellett végeznie. A felperes által előterjesztett indokoknál értékelnie kell azt is, hogy a felperest a további részletes előadásban az üzleti titokká minősítés is korlátozta.

A döntés elvi tartalma

[99] *Amennyiben a közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérőt – a döntése ellen irányuló jogorvoslati kérelemben foglaltak tükrében – az alperes kötelező nyilatkozattételre nem hívja fel, illetve ilyen jogszabályi kötelezettség a nyilatkozattételre nincs, az ajánlatkérő „hallgatása” a határozatban állított tények elismerésének nem tekinthető. Ebben az esetben fel sem merülhet, hogy a felperes a megelőző eljárásban az általa vitatott tényekre önhibáján kívül nem hivatkozott, és ezért őt a bíróság megfoszthatja a Kp. 78. (4) bekezdésére hivatkozással a bizonyítás lehetőségétől.*

[100] *Amennyiben az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során az ajánlattevő árindokolása elégtelenségét és ez okból az ajánlat érvénytelenségét állapítja meg, de azt több okra alapítja, már egyetlen indok megalapozott volta is elegendő az ajánlat érvénytelenségének megállapításához. Ezért az ajánlat érvénytelenségének indokait elkülönülten kell vizsgálni.*

Záró rész

[101] A Kúria a felperes és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2022. november 9.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Szilas Judit s.k. előadó bíró, Dr. Bögös Fruzsina s.k. bíró, Dr. Figula Ildikó s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró